

(Mourier-Petersen), og jeg haaber, som sagt, at Lovforslaget skal blive Genstand for, hvad det ærede Medlem kaldte en grundig Underfølgelse i et Udvalg.

P. Pedersen: Da jeg hører til et Mindretal i Landbokommissionen, vil det næsten være en Selvfølge, at jeg ikke kan tiltræde eller anbefale Lovforslaget saaledes som det er kommet fra Folketinget, uden at der bliver foretaget visse Forandringer i dets Hovedbestemmelser. Der er intet Menneske, der kan forudsæ, hvorledes Loven vil komme til at virke, hvilken Indflydelse den vil have paa Landbruget i det hele; men det er et Forsøg, som man mener bør gøres. Og naar vi ville gøre Forsøg med noget nyt, saa er det altid baade klogest og fornuftigst at gaa frem med smaa Skridt, men sikkert, i Stedet for at begynde meget stort og saa samtidig udsætte sig for maaste baade med Stam og Tab at komme til at holde op paa Halvvejen. Det er det, jeg frygter for, at vi let vilde udsætte os for, naar vi vedtage en Bestemmelse som den, at Statsklassen skal laane 20 Mill. for atter, at laane disse ud paa Tro og Love uden at faa nogen som helst Sikkerhed for, hvor lidt eller hvor meget der gaar tabt baade af Renter og Afdrag. Det er Statsklassen, der kommer til at overtage den hele Risiko, medens vedkommende Landarbejder, der faar Hus og Jord, ikke faar en eneste Smule Risiko. De 400 Kr., som det er bestemt, at Landarbejderne skulle skyde til, kunne de altid faa igen naar som helst. Dersom det skulde vise sig, at de blive fede af at være Jordbrugere eller de ikke ere i Besiddelse af den Dydighed eller Sparommelighed, som ganske sikkert er nødvendig, naar man skal forrente en saa stor Del af en Ejendoms Værdi, kort sagt, dersom det overhovedet kommer dertil, at det bliver nødvendigt for dem at gaa fra Ejendommene, kunne de altid skaffe sig de 3—400 Kr., som de have sat i en Ejendom, og endda faa en lille Præmie til, naar de ville sælge Køerne og Faarene og Grisene, samt en lille Del af Høsten. Landarbejderne kan skumme Fløden og overlade Staten den tynde Mælk. Det bliver Resultatet, hvis vi vedtage Loven i denne Skikkelse. Jeg mener ogsaa, at naar vi skulde tilbyde Landarbejderne saa billige Billaar, maatte vi sikre os, at det blev virkelig værdige Folk, Folk, der havde vist Flid og Sparommelighed, og som man kunde haabe at faa nogen Fornøjelse af at give disse Lodder. Efter Forslaget kan det blive et Par unge Mennesker, der have tjent til ind i Thyberne og nu saa Dygt til at gifte sig. Vi maa huske paa, at det

er ikke Manden alene, der skal have de 400 Kr., naar han faar en Kone, han maa forudsætte, at hun ogsaa har nogle Penge, og at de to unge Folk tilsammen have 400 Kr., det er ikke noget Vidnesbyrd om nogen særlig Sparommelighed. Have de blot det sidste Mars Løn, have de 400 Kr. Man kan derfor godt forlange, at de skulle skaffe $\frac{2}{10}$, naar de ville have en saadan Støtte fra Staten. Saa vilde de ogsaa selv komme til at risikere noget og Statens Risiko blive mindre. Maaste vilde der saa ikke komme saa mange Begæring om Hjælp til Køb, som hvis man nøjedes med 400 Kr., men det anser jeg heller ikke for nogen Ulykke, at det kom til at gaa noget smaat i de første Aar. Det er bedre at begynde noget smaat og saa faa det ført ind i den rigtige Gænge, end at Staten skal laane saa store Summer ud som de 20 Millioner baade til værdige og uværdige uden at vide, hvad der vil komme ind i Kenter, og hvad der vil blive affrevet.

Der er dernæst Loddernes Størrelse. Da Talen kom frem om, at det var ønskeligt at skaffe Landarbejderne Jord, gif man ud fra, at der skulde opnaas to Ting, nemlig dels at skaffe Arbejderne et godt Hjem og dels at skaffe Landmændene god og jolid Arbejdskraft; jeg er enig med det ærede Medlem for Odense (S. Pedersen) i, at det ikke saa meget er billig som god Arbejdskraft, man skal skaffe. Men jo større Lodderne blive, des mindre vil deres Gjere gaa ud og arbejde for andre, og naar der altsaa saa godt som kun tages Hensyn til den ene Side, forekommer det mig mindre forsvareligt at ofre saa meget fra Statens Side.

Skulde jeg i saa Ord samle mine Indvendinger, vil jeg sige, at det forekommer mig ubehøvet, at Lodden er saa stor, at der kræves saa meget af Staten og saa lidt af Arbejderne. Paa disse 3 Punkter maa der foretages Forandringer i Loven, hvis vi skulle kunne tiltræde den, ellers bliver det altsfor farligt at inklade sig paa dette Eksperiment. Jeg skal anbefale, at man virkelig arbejder paa at faa Lovforslaget fremmet, men i en saadan Skikkelse, at der bliver større Betyngelse for Staten, og dog saaledes, at vi kunne tænke, at det alligevel vil vække Tilfredshed ude i Befolkningen. Det ærede Medlem for Odense mente, at det vilde være en stor Skuffelse og fremkalde Utilfredshed, hvis man vilde kræve større Summer af Arbejderne end dem, Folketinget har vedtaget. Det kan gerne være, at visse Arbejdere ville blive stufede og misfornøjede, men det kan ogsaa være, at den store Befolkning vilde blive mere misfornøjet, hvis